
NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP **1.2. KOD OBSZARU** **1.3. DATA OPRACOWANIA** **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
F PLB200006 2001-03 2008-09

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLH200008
PLH200005
PLB200002

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

E. Pugacewicz

1.7. NAZWA OBSZARU:

Ostoja Biebrzańska

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2007-09

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 22 59 38

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 53 38 53

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

148 508,8

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

MAKSYMALNA

ŚREDNIA

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL343	Białostocki	14
PL344	Łomżyński	2
PL345	Suwalski	84

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen. powierzch	Względna zachow.	Stan	Ocena ogólna
-----	-----------------	------------	-----------------------------------	---------------------	------	-----------------

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
		OSIADŁA	Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
A021	<i>Botaurus stellaris</i>		27-120m			B	A	C	B
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		7p			C	A	C	C
A030	<i>Ciconia nigra</i>		24-26p			B	A	C	B
A038	<i>Cygnus cygnus</i>		0-1p			D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>		28-35p			B	A	C	B
A073	<i>Milvus migrans</i>		0-1p			D			
A074	<i>Milvus milvus</i>		0-3p			D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>		4-6p			D			
A080	<i>Circaetus gallicus</i>		1-2p			A	B	B	B
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		170-296p			A	A	C	A
A082	<i>Circus cyaneus</i>		2-15p			A	A	C	A
A084	<i>Circus pygargus</i>		97p			A	A	C	A
A089	<i>Aquila pomarina</i>		40-53p			B	A	C	B
A090	<i>Aquila clanga</i>		10-15p			A	A	A	A
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>		0-1p			D			
A092	<i>Aquila pennata</i>		0-2p			D			
A119	<i>Porzana porzana</i>		300-1500p			A	A	C	A
A120	<i>Porzana parva</i>		27-80p			B	A	C	B
A122	<i>Crex crex</i>		1200-2000			A	A	C	A
A127	<i>Grus grus</i>		170-274p			B	A	C	B
A151	<i>Philomachus pugnax</i>		2-10f			D			
A154	<i>Gallinago media</i>		400-480m			A	A	B	A
A177	<i>Larus minutus</i>		0-3p			D			
A193	<i>Sterna hirundo</i>		42-50p			C	C	C	C
A195	<i>Sternula albifrons</i>		8p			D			
A196	<i>Chlidonias hybrida</i>		1-150p			B	A	C	B
A197	<i>Chlidonias niger</i>		200-700p			A	A	C	A
A215	<i>Bubo bubo</i>		24-35p			B	A	C	B
A222	<i>Asio flammeus</i>		24-25p			A	A	C	A
A229	<i>Alcedo atthis</i>		0-10p			D			
A231	<i>Coracias garrulus</i>		0-3p			D			
A234	<i>Picus canus</i>		70-80p			B	A	C	B
A236	<i>Dryocopus martius</i>		150-200p			D			
A238	<i>Dendrocopos medius</i>		75-90p			D			
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		80-110p			A	A	A	A
A241	<i>Picoides tridactylus</i>		1p			D			
A246	<i>Lullula arborea</i>		150-300p			D			
A255	<i>Anthus campestris</i>		40-100p			D			
A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		2726-2742			A	A	A	A
A320	<i>Ficedula parva</i>		250-350p			B	B	C	B
A379	<i>Emberiza hortulana</i>		50-100p			D			
A409	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>		150-220m			B	B	C	B

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
A149	<i>Calidris alpina</i>		2-4p			D			

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
						Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

Populacja Motywacja

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	14 %
Lasy liściaste	16 %
Lasy mieszane	2 %
Siedliska leśne (ogólnie)	3 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	29 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	18 %
Torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód, młaki.	18 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Ostoja Dolina Biebrzy położona jest w Kotlinie Biebrzańskiej na obszarze Niziny Północnopodlaskiej. Stanowi ona rozległe, zatorfione obniżenie terenu, otoczone wysoczyznami morenowymi i równinami sandrowymi. Jest to obecnie największy kompleks dobrze zachowanych torfowisk niskich w Europie Środkowej. Ostoja obejmuje obszar od ujścia Sidry po Narew.

W Dolinie Biebrzy wyróżnia się trzy baseny - górny (powyżej Rutkowszczyzny), środkowy (między Rutkowszczyzną a Osowcem) oraz dolny (między Osowcami ujściem Biebrzy do Narwii). Główną rzeką ostoi jest Biebrza. Większe jej dopływy to: Sidra, Netta z kanałem Augustowskim, Brzozówka, Ełk z Jegrznią i Wissa.

Biebrza i dolne odcinki jej dopływów regularnie wylewają w okresie wiosennym z czym związany jest strefowy układ roślinności, szczególnie dobrze widoczny w basenie dolnym. lasy zajmują tu ok. 1/4 powierzchni ostoi, rosną zarówno na gruntach podmokłych (olsy porzeczkowe i torfowcowe, łąg olszowo-jesionowy czy bór bagienny), jak też na gruntach mineralnych (bory i grądy). Na całym terenie ostoi występują różne zarośla wierzbowe, w tym wierzby japońskiej i brzozy niskiej.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

W ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 43 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności 19 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 25 gatunków zostało zamieszczonych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Ostoja Biebrzańska jest najważniejszą w Polsce i Unii Europejskiej ostoją wodniczki i orlika grubodziobego. Największa liczebność w Polsce i jedna z największych w Unii Europejskiej, osiągają ponadto: błotniak stawowy, cietrzew, derkacz, dubelt, uszatka błotna, kropiatka, rybitwa czarna i rybitwa białoskrzydła (w lata o wysokim poziomie wody). Bardzo ważna ostoja ptaków drapieżnych (kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak zbożowy, gadożer, orzeł przedni i orzełek). Obszar ten obejmuje teren poprzednio wyznaczonego OSOP Dolina Biebrzy PLC200001.

4.3. ZAGROŻENIA

Zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk na terenach podmokłych, eutrofizacja siedlisk spowodowana emisją pyłów przemysłowych i stosowaniem nawozów sztucznych, lokalny deficyt wody wynikający z przeprowadzenia melioracji, zanieczyszczenie wód, turystyka, kłusownictwo oraz wypalanie szuwarów. Potencjalne zagrożenie związane z rozbudową I helsińskiego korytarza transportowego Via Baltica.

4.4. STATUS OCHRONNY

Park Narodowy:
Biebrzański (59 223 ha)
Obszar Chronionego Krajobrazu
Dolina Biebrzy 1
Dolina Biebrzy 2
Dolina Narwi
Pojezierze Rajgrodzkie
Obszar Ramsar:
Biebrzański Park Narodowy

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.

Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc.

Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8).

Komisja Faunistyczna 1998 Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1997. Not.Orn. 39 151- 174

Komisja Faunistyczna. 1993 Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1991. Not.Orn 34 347- 358

Krogulec J. Kłoskowski J. 1997. Występowanie, liczebność i wybiórczość siedliskowa wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) w Polsce w 1997 roku. Raport Końcowy OTOP. OTOP, Gdańsk (mat. niepubl.).

Lewartowski Z. - Inwazja rybitw białoskrzydłej i białowąsej (*Chlidonias leucopterus*, *Ch. hybridus*) na Nizinie Północnopodlaskiej. Orlik 14

Pugacewicz E. 1994. Populacja orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) na Nizinie Północnopodlaskiej. Not. Orn. 35,1-2: 139-156.

Pugacewicz E. 1994. Stan populacji bociana czarnego (*Ciconia nigra*) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1985-1994.

Not. Orn. 35, 3-4: 297-308.

Pugacewicz E. 1995. Stan populacji orlika grubodziobego (*Aquila clanga*) w Kotlinie Biebrzańskiej w latach 1989-1994. Not. Orn. 36, 3-4: 311-322.

Pugacewicz E. 1995. Stan populacji puchacza (*Bubo bubo*) na Nizinie Północno-podlaskiej w latach 1984-1994. Not. Orn. 36, 1-2: 119-134.

Pugacewicz E. 1998 Aktualna sytuacja populacji cietrzewia (*Tetrao tetrix*) w Kotlinie Biebrzańskiej. Not.Orn. 39 77-90

Pugacewicz E. 1999 Stan populacji żurawia (*Grus grus*) na Nizinie Północnopodlaskiej. Chrońmy Przyr. Ojcz. 4 20-31

Pugacewicz E. 2002. Liczebność i rozmieszczenie dubelta *Gallinago media*. Not. Orn. 43, 1 1-7.

Pugacewicz E. 2002. Stan populacji dzięcioła biało grzbietego *Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1803) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1984-2000. Chrońmy Przyr. Ojcz. 58, 1: 5-24.

Pugacewicz E., Kowalski J. 1997 Pierwsze w 20-tym wieku lęgi czapli białej (*Egretta alba*) w Polsce. Not.Orn. 38 323-325

Pugacewicz E., Zub K. 1999 Liczebność, rozród oraz pokarm sowy błotnej (*Asio flammeus*) w Kotlinie Biebrzańskiej. Not.Orn. 40 69-77

Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004 Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa

Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003 Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP "proNatura", Wrocław

Włodarczyk A. 1999 Rozmieszczenie i liczebność Polskiej populacji biegusa zmiennego *Calidris alpina schinzii*. Not.Orn. 40 45-49

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-------------------	---------------	-------------	------------

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
101	<i>Zmiana sposobu uprawy</i>	B		-
120	<i>Nawożenie /nawozy sztuczne/</i>	B		-
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	B		-
180	<i>Wypalanie</i>	B		-
243	<i>Chwywanie, trucie, kłusownictwo</i>	B		-
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	B		-
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	B		-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	B		-
800	<i>Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie</i>	B		-
952	<i>Eutrofizacja</i>	B		-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
N-34-105-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-105-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-106-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-82-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-82-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-83-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-83-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-84-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-84-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-93-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-93-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-94-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-94-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-94-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-94-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-95-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-34-95-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA